

KIZILAYKART

Nakit Temelli Göç Programları / No:3 Kasım 2018

Bülten

Bu program AB tarafından finanse edilmektedir.

unicef

AFAD

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
GÖÇ İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Güçlünün güçsüzü ezdiği, tahakküm altına aldığı, söz geçiremediğinde kaba kuvvete başvurduğu bir dünya çağımızın gerçeği... İnsanlık uzlaşma kültüründen her geçen gün biraz daha uzaklaşırken, yardıma muhtaç insan sayısı maalesef giderek artıyor. Çatışma bölgelerine en hızlı ve en etkin insani yardımları ulaştırmanın ötesinde; çatışmaların ortaya çıkmasını engelleyecek barış ortamının oluşturulması, tarafların yatıştırılması, sağlıklı bir iletişimin tesis edilmesi uluslararası toplumun temel hedefi olmalı.

Türkiye Cumhuriyeti'nin komşumuz Suriye'de yaşanan olaylara karşılık sergilediği tutum ve misafirperverliğin dünyaya örnek olmasını temenni ediyoruz. Ülkemizin öz kaynaklarından göçmenler için harcanan tutarın yaklaşık 32 milyar dolar olduğu ifade ediliyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin bir vatandaşı olarak devletimizin sağladığı özverili desteklerden dolayı iftihar ediyorum.

Türk Kızılay olarak Kızılaykart Programları kapsamında kırılgan, koruma altındaki kesimlerin desteklenmesi adına üstlendiğimiz sorumluluklar ve yerine getirdiğimiz görevler takdir topluyor. İşbirliği içinde olduğumuz kurum/kuruluşlardan bu yönde geri bildirimler alıyoruz.

Kızılaykart Programlarının yürütülme sürecinde katkı sağlayan proje ortaklarımıza; destek olan, fon katkısı veren kurum / kuruluşlara şükranlarımızı sunuyoruz.

İnsan kaynaklı çatışmalar er ya da geç çözüme kavuşsa da; doğal afetler söz konusu olduğunda alınan önlemler ve çabalar yetersiz kalabiliyor. Endonezya'da yaşanan deprem ve tsunami nedeniyle 1.300 kişinin hayatını kaybetti, yaklaşık 1.4 milyon kişinin felaketten etkilendi. Türk Kızılay olarak Endonezya'daki afetin yaralarını sarmak için uzman personelimizi görevlendirdik. Cakarta'ya giden ekiplerimiz, kurulan kriz masasında afete müdahale yol haritasının çizilmesine ve yardım malzemelerinin dağıtımının organize edilmesine öncülük etti. Yardımsever Türk halkının Kızılay organizasyonunda düzenlenen yardım kampanyasına gösterdiği ilgiye minnettarız.

Türk Kızılay olarak üstlendiğimiz sorumluluğu en iyi şekilde yerine getirebilmek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu bakış açısıyla, geleceğin Kızılaycılarını yetiştirmek adına yeni bir çalışma gerçekleştirdik. Kızılay Haftası kapsamında Türk Kızılay Etimesgut Yerleşkesi içerisinde çocuklar ve gençler için Kızılay Sokağını hayata geçirdik. Gençlerimiz, Kızılay Sokağında afetlerden korunma eğitimi, çocuk dostu oyun alanında öğrenci etkinlikleri, Kızılay tanıtımları ve sunumları ile bir hafta geçirdiler.

150. kuruluş yıldönümümüzü kutladığımız bu yılı ardımızda bırakmaya hazırlanırken Türk Kızılay çatısı altında faaliyet gösteren tüm çalışanlarımızla ıstırap içindeki yardıma muhtaç kesimlerin dertlerine derman aramaya devam edeceğiz.

Dr. Kerem Kınık
Türk Kızılay Genel Başkanı

Sosyal Uyum Yardım (SUY) Programı

Ağır Engelli Yardımı Uygulamada

KIZILAYKART- SUY Programı, kırılgan topluma erişim konusundaki örnek uygulamalarına bir yenisini daha ekledi. Ağustos 2018 dönemi itibariyle ilk ödemeleri gerçekleştirilen Ağır Engelli Yardımı, Türkiye’de Uluslararası / Geçici Koruma altında yaşayan ağır engelli ve bakıma muhtaç durumdaki yabancılara SUY’un yanında ek destek sağlayarak önemli ihtiyaçlarını karşılayabilmelerine aracılık ediyor.

Ağır Engelli Yardımı Nedir?

Ağır Engelli Yardımı, %50 ve üzerinde engellilik düzeyinde olan ağır engelli ve bakıma muhtaç SUY yararlanıcılarına yönelik yeni bir destek. Bu yardıma hak kazanmak için yetkili devlet hastaneleri tarafından verilen ve engellilik seviyesi %50 ya da daha yüksek orandaki kişiler için ağır engelli ibaresi ‘evet’ olarak işaretlenmiş sağlık raporunun başvuru merkezlerine ibraz edilmesi gerekiyor. Türkiye’de faaliyet gösteren 1000’in üzerinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) ve Türk Kızılay Hizmet Merkezlerinden yapılabilen başvurular, 5-9 haftalık süreç içerisinde değerlendiriliyor. Değerlendirme kriterlerine uygun bulunan haneler yardımı almaya hak kazanıyor. SUY yararlanıcısı olan hanedeki ağır engelliler için yapılan yardımda, Ağustos 2018 dönemi itibariyle ilk ödemelere başlandı. Ağır Engelli Yardımı ödemeleri KIZILAYKART-SUY hesabına aktarılıyor; hak sahipleri yardımlarını Halkbank altyapısında uygulanan KIZILAYKART aracılığıyla Türkiye’deki tüm ATM ve POS cihazlarında kullanabiliyor. SUY Programı çerçevesinde 31 Ağustos 2018 döneminde yapılan ilk Ağır Engelli ödemesinde 4289 kişi yardımdan faydalandı.

Değerlendirme: ECHO tarafından sağlanan kaynak, Türk Kızılay ve WFP işbirliğinde yürütülen KIZILAYKART-SUY Programı çerçevesinde; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının altyapısıyla Ağır Engelli yardımını uygulamaya başladık. Ağır Engelli Evde Bakım Yardımı; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Türk vatandaşlarına yönelik uyguladığı bir yardımdı. Türk Kızılayın temel ilkeleri arasında yer alan ayırım gözetmemek düşüncesiyle Ağır Engelli yardımını kendi programımız çerçevesinde başta Suriyeliler olmak üzere Türkiye’de Uluslararası / Geçici Koruma altında yaşayan yabancılara yönelik uygulamaya aldık. Çok önemli bir adım olan bu uygulama, Türkiye’nin insani yardımlarda ayırım gözetmeksizin vazifesini en güzel şekilde icra edişinin bir örneğidir.

Orhan Hacımehmet

Kızılaykart Nakit Temelli Göç Programları //
Programlar Koordinatörü

2016-2018

SUY Programında İki Yılın Ardından...

Sosyal Uyum Yardım Programı, Türkiye’de Uluslararası / Geçici Koruma ve İnsani İkamet kapsamında yaşayan yabancılara yönelik uygulanıyor. Program ikinci yılını doldurmaya yaklaşırken yararlanıcı sayısı 1.4 milyonu geçti. SUY Programında geçen iki yıllık süreç ve edinilen kazanımlarla ilgili değerlendirmeler almak üzere programı geliştiren ve uygulayan taraflara ziyaretler gerçekleştirildi. AB Sivil Koruma ve İnsani Yardım Ofisi (ECHO), BM Dünya Gıda Programı (WFP), Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Türk Kızılay Hizmet Merkezi, iki farklı Sosyal Yardımlaşma Vakfının temsilcileri ve Gebze Kaymakamı Mustafa Güler sorularımızı yanıtladı.

Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Ofisi

Claudia Amaral

AB Sivil Koruma ve İnsani Yardım Ofisi (ECHO) Türkiye Başkanı

“ SUY Programı, çağımızın en önemli insani sorunlarından birine dair yenilikçi yollar bulmak konusunda Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki geliştirilen güçlü ortaklığın açık bir örneği. Ortaklarımızın taahhüdü ve çalışmaları ile programın etkisi gün geçtikçe artıyor ve Türkiye'deki mülteciler için gerçek bir fark yaratıyor. ”

Devrig Velly

ECHO Türkiye Ülke Ofisi// Program Takım Lideri

“ STK'larla, BM ajanslarıyla, Kızılağ & Kızılay Hareketiyle ve Türk Hükümetiyle acil durumlarda hayat kurtarmak ve etkilenmiş kesimlere destek sağlamak gibi ortak amaçlar doğrultusunda el ele çalışıyoruz. ”

ECHO dünyada etkilenmiş nüfuslara insani yardım sağlıyor. ECHO'nun görevlerinden ve dünyada desteklediği insani yardım programlarından söz eder misiniz?

Dünyada afet ya da insani acil kriz durumu söz konusu olduğunda; ECHO ani gelişen felaketlerden ya da uzun süreli krizlerden etkilenen kesimlere destek sağlamaktadır. ECHO gıda yardımlarının ilgili bölgelere ulaştırılması ve dağıtılmasını; partnerlerinin içme suyu, barınak ve temel hayat kurtaran yardımları sağlamasına destek olmaktadır. Aynı zamanda kısa süreli rehabilitasyon ve yeniden inşa süreçlerinin içerisinde yer alarak krizlerde etkilenen kesimlerin asgari düzeyde kendi kendilerine yetebilmelerini sağlayabilmek adına destek sunmaktadır. Rehabilitasyon ve yeniden inşa süreçleri, Avrupa Birliği bünyesindeki diğer Genel Müdürlüklerce fonlanmakta. Uygulama ve yeniden inşa aşamalarında diğer kuruluşlarla el ele çalışıyoruz. Geçiş süreçlerinin yardıma ihtiyacı olan insanlara fayda sağlamasını garanti altına alıyoruz. Faaliyetlerimizle ilgili bir diğer taraf ise, dünyada doğal afete yatkın bölgelerde toplumların hazırlıklı olma durumunu garanti altına almak. STK'larla, BM ajanslarıyla, Kızılhaç & Kızılay Hareketiyle ve Türk Hükümetiyle acil durumlarda hayat kurtarmak ve etkilenmiş kesimlere destek sağlamak gibi ortak amaçlar doğrultusunda el ele çalışıyoruz. ECHO ayrıca, Türkiye'nin de bir üyesi olduğu Sivil Koruma Mekanizması bünyesindeki acil durum kurtarma ekiplerinin konuşlandırılmasını koordine etmektedir. Bu bize, Avrupa Bölgesi ve dünyada ortaya çıkan deprem ve yangın gibi beklenmedik doğal afetlerde sağlanan uluslararası destekleri koordine etme konusunda yardımcı oluyor.

“ Bu yardım şekli ile ilgili en önemli konulardan biri de yararlanıcıların parayı nasıl kullanacaklarına kendilerinin karar vermesi. Kişiler, parayı kendilerince en yararlı şekilde kullanabilme imkanına sahipler. ”

SUY Programı uygulama süreçleri nasıl gelişti?

SUY Programı resmi olarak 2016 yılında başladı. Ancak bundan birkaç ay önce ECHO, Türk Kızılay, WFP, UNHCR ve Türk Hükümetinin farklı Bakanlıkları arasında Türkiye'deki göçmenlere yönelik stratejik bir çerçeve oluşturmak için görüşmeler yapılıyordu. 2016 yılının ilk dönemlerinde, en kırılgan durumdaki göçmenleri desteklemek üzere bir nakit destek programı çerçevesinde görüş alışverişine başlandı. SUY Programını uygulamak üzere, çeşitli uluslararası ortaklardan teklifler aldık. WFP, Türk Kızılay ile mevcut ortaklık üzerinde inşa edilen daha somut bir proje sundu. Çok büyük bir göçmen nüfusa ev sahipliği yapan Türkiye gibi büyük bir ülkede, projeyi şekillendirebilmek için Türk Kızılay, AFAD, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ve uluslararası sivil toplum kuruluşları gibi farklı kurumlar arasında sıkı bir koordinasyon gerekiyordu. Aydan aya yararlanıcı sayıları yükseldi ve Eylül 2017 itibarıyla SUY Programında 1 milyon yararlanıcı sayısına ulaştık; böylesine kısa bir sürede ulaşılmış güzel bir başarıydı. Şu anda 1.4 milyon civarında yararlanıcıyı destekliyoruz.

Emmanuel Safari (WFP) bir Kızılaykart yararlanıcısı ile

SUY Programı, Türkiye’deki göçmen nüfusun yaşamlarına etki etti. Yapılan yardımların etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Eminiz ki, yardımlar yararlanıcılar tarafından memnuniyetle karşılandı. SUY Programından yararlanabilmek için kriterleri karşılamaları gerektiğini anladılar. Yararlanıcıların yardım sonrasındaki durumlarını yakından gözlemliyoruz. Yararlanıcıların, yardımdan tatmin olduklarını ve yardımın onların hayatında fark yarattığını görebiliyoruz. Yardım ailelerin tüm ihtiyaçlarını karşılamıyor. Yapılan bu yardımla; kira, faturalar, sağlık, gıda, gıda dışı ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amaçlanıyor.

SUY aracılığıyla oldukça kırılgan durumda olan aileler kiralarnı, elektrik / su faturalarını ödeyebilme imkanı buldular, tercih ettikleri gıdaları satın alabildiler. Yardım, yararlanıcıların hayatlarında kesinlikle fark yarattı. Düzenli, aylık, şartsız ve kısıtlamasız nakit transferi şeklinde yapılan bir yardım...

Yardımlar aileleri güçlendiriyor; öyle ki yardımın düzenli olarak hesaplarına aktarılacağını biliyorlar ve en acil olarak ne alınması gerektiğine kendileri karar verebiliyorlar. Bu yardım şekli ile ilgili en önemli konulardan biri de yararlanıcıların parayı nasıl kullanacaklarına kendilerinin karar vermesi. Kişiler, parayı kendilerince en yararlı şekilde kullanabilme imkanına sahipler. Yaptığımız izleme & değerlendirme çalışmalarında; SUY yararlanıcısı ailelerin negatif baş etme stratejilerinde düşüş olduğunu gözledik; çocuklarını okula gönderen ailelerdeki artış gibi. Satın aldıkları gıdaların miktarı ve kalitesinde de artış söz konusu. Bunlar SUY Programının büyük kazanımları...

SUY Programının, yerel ekonomiyi de olumlu etkileri var çünkü yararlanıcılar harcamalarını yerel dükkan ve marketlerde yapıyor. Bu da, göçmenler ve yerel halk arasında sosyal uyum oluşturulmasına katkı sağlıyor.

Markette Kızılaykartı ile alışveriş yapan yararlanıcı

“Proje ile ilgili önemli ve dikkat çekilmesi gereken bir konu, yardım direkt olarak yararlanıcılara sunuluyor ve bu düşük maliyet sağlıyor.”

Gaziantep’te yaşayan Kızılaykart yararlanıcısı bir aile

“ ŞEY Programı, SUY Programı ile aynı platformu ve Kızılaykart’ı kullanıyor. Hane halkı aynı kart üzerinden eğitim için spesifik olarak tasarlanmış tamamlayıcı nakit desteğini alıyor. ”

Türkiye’deki göçmen nüfusla ilgili yeni projeleriniz olacak mı?

Belirli, spesifik ihtiyaçlar söz konusu olduğunda göçmenlere yönelik projeleri destekliyoruz. Biz Türkiye’deki göçmen nüfusa sadece SUY Programı üzerinden temel ihtiyaçlar konusunda destek sağlamıyoruz. Bilindiği gibi, UNICEF tarafından Milli Eğitim Bakanlığının destekleriyle uygulanan Şartlı Eğitim Yardımı Programını da destekliyoruz. ŞEY Programı, Türkiye’de kırılgan aileleri iki ayda bir yapılan nakit yardımlarla çocuklarını düzenli okula göndermeleri konusunda destekleyen bir programın benzeri olarak tasarlandı. ŞEY Programı, SUY Programı ile aynı platformu ve Kızılaykart’ı kullanıyor. Hane halkı aynı kart üzerinden eğitim için spesifik olarak tasarlanmış tamamlayıcı nakit desteğini alıyor. ŞEY Programında, Türk aileler için yapılan bir ulusal proje temel alındı.

Protez ihtiyaçları, travma sonrasında rehberlik, şiddet mağduru kadınlar, okulu terk etmiş çocuklar için özel eğitim projeleri ve daha pek çok örneğini sayabileceğim sağlık ve koruma temalı projeleri de destekliyoruz.

Kızılaykartın minik yüzlerinden biri

Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı

Dünyanın en güçlü yardım organizasyonları arasında bulunan WFP, SUY Programının uygulayıcı kuruluşları arasında yer alıyor. WFP Türkiye Direktörü ve Temsilcisi Nils Grede'nin WFP'nin dünyadaki faaliyetleri ve SUY Programına ilişkin görüşlerini aldık.

WFP, açlık ile mücadele ve gıda güvenliği temini açısından dünyadaki en büyük insani yardım organizasyonu. WFP'nin temel faaliyetlerinden söz eder misiniz?

WFP, 2 temel kaide üzerinden faaliyet göstermektedir. Birincisi acil durum müdahaleleri; depremlere, kasırgalara, savaşın sebep olduğu yer değişimi hareketlerine (Suriye'de olanlar gibi) yapılan müdahaleler. İkincisi ise gelişim odaklı faaliyetlerden oluşuyor: Sabit bir bağlamda hükümetlere okul beslenme programlarında destek vermek, gıda güvenliği konusundaki politikalarını geliştirmek ve sağlık bakanlıklarına beslenme desteği sağlamak için yardımcı olmak. İlk kaide olan acil durum müdahaleleri yaptığımız için %70'ini oluşturuyor.

Sosyal Uyum Yardım Programı dünyadaki en büyük nakit temelli destek programı. Program geliştirme süreci nasıl başladı?

Daha önce Türkiye'de kamplardaki göçmenlere yönelik yardım programını yürütüyorduk. Göçmenlerin küçük bir bölümü kamplarda yaşıyordu. Türk Kızılay ve WFP birlikte kamplardaki göçmenlere yönelik gıda kart (Kamp İçi Projesi) projesine başladık. Küçük ölçekli pilot bir uygulama olarak; anlaşmalı marketlerden sadece gıda temini sağlanması üzerine bir Gıda Destek Programına başladık. Bir sonraki adım, kamp dışında yaşayan göçmenlerin desteklenmesiydi. Bu kişilerin gıdanın ötesinde ihtiyaçları olduğu için; Gıda Destek Programı muhtemelen onları desteklemek için en iyi yöntem olmayacaktı. Bu düşünceden hareketle, nakit destek programına geçiş yaptık.

Nils Grede

WFP Türkiye Ülke Ofisi // Ülke Direktörü ve Temsilcisi

“Nakit programı çok hızlı bir şekilde ölçeklendirildi ve Kasım 2016 tarihi itibarıyla Kızılaykart Programı başladı. Bir yıldan kısa bir süre içerisinde 1 Milyon yararlanıcıya ulaştık.”

SUY Programının uygulama sürecinde Türk Kızılay ile aranızdaki 'ortak yönetim' sisteminden söz eder misiniz?

Bu Türkiye'de oldukça benzersiz bir uygulama. WFP, tipik olarak farklı partnerlerle çalışıyor ancak Türk Kızılay gibi güçlü kapasitesi olan ortaklar bulmak zor çünkü genellikle daha az gelişmiş ülkelerde faaliyet gösteriyoruz. Türkiye büyük bir çatışmanın yaşandığı Suriye'ye komşu olmanın talihsizliğini yaşıyor. Ancak Türkiye güçlü bir hükümet yapısı ve güçlü bir sivil toplum örgütlenmesiyle istikrarlı ve gelişmiş bir ülke. Türkiye'de, Türk Kızılay gibi güçlü bir organizasyonla sağlıklı bir ortaklık geliştirdik. Türk Kızılay, WFP'nin sağladığı desteklerle SUY Programını geliştirdi; WFP olarak bu ölçekte olmasa da benzeri insani yardım programlarını başka ülkelerde uyguluyoruz.

Diğer tecrübelerimizden edindiğimiz kazanımları kendileriyle paylaştık. Yani bu durum, bir ‘kazan- kazan’ durumu; WFP olarak biz Türk Kızılayın Türkiye’de sahip olduğu bilgi, uzmanlık ve itibardan yararlanabiliriz. Genellikle Türk toplumu WFP hakkında bilgi sahibi değil çünkü WFP’nin Türkiye’de uzun bir geçmişi yok. Aynı şekilde Türk Kızılay da WFP’nin kırılgan kesimlere yönelik programlarda edindiği tecrübelerden yararlanabilir.

SUY Programını hayata geçirirken karşılaştığınız sorunlar nelerdi?

Başlangıçta hem Türk Hükümetinin hem de Avrupa Birliğinin en önemli beklentisi, programa ilişkin ölçeklendirmenin hızlı bir şekilde yapılmasıydı. Bunu yapabilmek için bir hedefleme mekanizmasına ihtiyacımız vardı. Normal şartlarda, başvuran hanenin gıda güvenliğini ve yoksulluk düzeyini belirleyebilmek için sosyal inceleme uzmanlarıyla hane ziyareti gerçekleştirmeyi tercih ederdik. Böylece yardıma en çok ihtiyaç duyan hanelere karar verebilirdik. Kaynaklar tüm göçmenlerin ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli değil; sadece en kırılgan kesimler için ayrıldı. Fakat bu hane ziyaretlerini yapabilecek kadar zamanımız yoktu. Biz de hane ziyareti düzenlemek yerine demografik kriterleri kullandık; hanedeki çocuk, yaşlı sayısı, varsa hanedeki engelli bireyler gibi. Bu kriterler iyi ama kusursuz değil. Bu durumda bazı haneleri program dışına çıkarmak ve demografik kriterler nedeniyle program dışı olan bazı haneleri de programa dahil etmek gerekiyor. SYDV’ler, hanenin gerçekten kırılgan olup olmadığını tespit etmek için hane ziyaretleri gerçekleştiriyor.

Bu sonbahar dönemi itibarıyla SYDV’lere program kriterlerini karşılamayan ancak çok yoksul olan, belirli bir orandaki haneyi programa dahil etme ve programdan çıkarma yetkisi veren ‘Takdir Hakkı’ uygulamasına başlıyoruz. Bu B Planımız; kriterlerin işlevsel olmadığı durumları idare edebilmek için kullanacağımız ikincil mekanizma.

WFP Türkiye Direktörü Nils Grede bir hane ziyaretinde

“ Kriterler, çok hızlı bir şekilde çok geniş bir kesime erişebilmek için tek seçeneğimizdi. ”

Sahadan alınan bazı geri bildirimlerde SUY Program kriterlerine yönelik eleştiriler var. Bu konulara açıklık getirmek adına, nakit temelli destek programlarında kriterlerin rolünü açıklar mısınız?

Kriter uygulamasının ardındaki sebep nedir?

İdeal mekanizma, SUY desteklerine başlamadan önce hane ziyaretleri gerçekleştirmektir. Standart bir kontrol çizelgesi kullanarak hanenin ne denli yoksul olduğunu tespit etmeyi sağlayan hane ziyaretleri yapmak... Ancak böylesine acil bir kriz durumunda hane ziyaretlerinin tamamlanmasını beklemek uygun olmayacaktı. Biz de bu durumda en iyi ikinci opsiyonu kullanarak; yalnız ebeveynler, engelli aile bireyleri, hanedeki yaşlı ve çocuk sayısı gibi faktörleri temel alan kriterleri hayata geçirdik.

Daha önce belirttiğim gibi; kriterler iyi ancak kusursuz değil. Kriterler, çok hızlı bir şekilde çok geniş bir kesime erişebilmek için tek seçeneğimizdi. Programda içerme hatalarımız var dediğimizde; çok kırılğan olmayan yararlanıcıları kastediyoruz. Yani, bir arabası olan orta sınıf hane halkından söz etmiyoruz; yoksulluk sınırının biraz üzerinde olan bir kesimi ifade ediyoruz. Son 6-7 yıl içerisinde Türkiye'ye gelen Suriyeli göçmenlere baktığımızda homojen bir yoksulluk dikkat çekiyor. SUY Programına varlıklı kimselerin dahil edildiğini düşünmemeliyiz; sınırlı kaynaklar nedeniyle yoksul ve çok yoksul arasında bir ayırım yapmaya çalışıyoruz. Bizim çok yoksul olan bu kesime odaklanmamız gerekiyor.

Kızılaykart Programları kapsamında WFP ve Türk Kızılay personeli kart dağıtımı yaparken

SUY Programı, Ağır Engeli Yardımı ve kriter revizyonu gibi güncellemelerle 1.4 milyon yararlanıcıya ulaştı. Bir insani yardım programının uygulama aşamasında güncellemelerin önemi nedir?

Türk Kızılay ve WFP öğrenmeye açık organizasyonlar. WFP geçmişte farklı ülkelerde nakit temelli destek programları yürütmüştü ancak her bağlam birbirinden farklıdır. Biz geçmiş deneyimlerimizden faydalanırken, hatalarımızdan dersler çıkardık. Başarılı bir insani yardım programının yolunda gidip gitmediğini anlayabilmeniz için değişimlere açık olmalısınız. Örneğin, SYDV Takdir Hakkı kırılğan kesimlerin programa dahil edilebilmesini ve böylece hedeflemenin geliştirilebilmesini sağlayacak. Gerek Türk Kızılay gerek de WFP olarak inanıyoruz ki, kriz durumlarında doğru müdahaleyi bilmekle birlikte öğrenmeye ve gelişime açık olmak gerekiyor. SUY Programına ilişkin tüm göstergeler, yardımın işlevsel olduğunu ve yararlanıcıların yoksulluk seviyesinin düştüğünü gösteriyor. Bunu görmekten mutluluk duyuyorum. Yoksulluk seviyesi %21'den %11'e düşmüş; yani yararlanıcılar yardım almadan önce son derece yoksulken durum şimdi daha iyi.

Ayrıca, yararlanıcıların çocuklarını okuldan alma, sokaklarda dilencilik yapma ve daha az tercih edilen gıdalar tüketme gibi baş etme stratejilerinde düşüş görünüyor. Bunlar programın güzel sonuçları. Birçok insani yardım programında yaptığınız çalışmaların sonuçlarını değerlendirirken, bazı göstergelerin beklediğiniz yönde ilerlediğini; bazılarının da öyle olmadığını görürsünüz. Eğer dizayn ettiğiniz programın sonuçları öngördüğünüz gibi değilse; programda değişikliğe gitmeniz gerekir.

“ Türkiye dünyanın en büyük göçmen nüfusuna ev sahipliği yapıyor. Her zaman vurgulanması gerek bir gerçek var ki; sadece Türk Hükümeti değil Türk halkı da Suriye'deki krizin sonuçlarına muazzam bir şekilde destek veriyor. Dünyadaki politik tansiyonun etkisiyle unutulmuş bir gerçek var; Türkiye göç ve göçmen krizinin nasıl üstesinden gelinebileceğinin örneğini sergiliyor. ”

T.C.İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİGM)

Türkiye’de Geçici/ Uluslararası Koruma altında yaşayan yabancıları MERNIS sistemi üzerinden kayıt altına alarak sosyal uyum süreçlerine katkı sağlayan T.C İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, aynı zamanda SUY Programını destekleyen kurumlar arasında yer alıyor. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürü Sinan Güner göç konusunu ve SUY Programını değerlendirdi.

“ 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından elektronik ortamda kişisel bilgileri gönderilen yabancılara 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 8’inci maddesi çerçevesinde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kimlik numarası verilmektedir. ”

Kızılaykart ve Geçici Koruma Kimlik Belgesi

Sinan Güner

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürü

NVİGM’nin göçle ilgili süreçlerdeki görevlerinden söz eder misiniz?

NVİGM’nin göçle doğrudan ilgili bir görev ve sorumluluğu bulunmamaktadır. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından elektronik ortamda kişisel bilgileri gönderilen yabancılara Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce kimlik numarası verilmektedir. Gönderilen verilere göre yabancının geçici koruma, uluslararası koruma statüsü, çalışma veya ikamet izni ve uyuşuna göre ayırım yapılabilmektedir. Bu bilgiler Kimlik Paylaşımı Sistemi vasıtasıyla tüm kamu kurum ve kuruluşlarıyla da paylaşılmaktadır. Yabancının ilçe nüfus müdürlüğüne başvurarak adres beyanında bulunması halinde adres kaydı yapılmaktadır.

Türk Kızılay ve WFP saha ekipleri hane ziyaretinde

Göçmenlerin ülkemizde yaşadıkları uyum süreci ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Göçmenler ile yerel toplum arasında kültür ve yaşam tarzı farklılıklarının uyum sürecini zorlaştırdığı bir vakiadır. Her iki toplum kesimini ilgilendiren kabul ve uyum süreci çift yönlü bir süreçtir. Bu süreci hızlandırmak amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan bütüncül çalışmalar sonucunda göçmenlerin ekonomiye, sosyal ve kültürel hayata uyum sürecinin hızlandığı gözlemlenmektedir. Bunun artarak devam edeceği kanaatindeyiz.

2017 yılında adres kaydı olan Suriyeli yabancı sayısı 700.000'lerle ifade edilirken bugün itibarıyla bu rakam 2.000.000'a ulaşmıştır. Bu toplumsal hayata uyum ve katılımın bir göstergesidir.

Sosyal Uyum Yardım Programına ilişkin görüşlerinizi alabilir miyiz?

Sosyal Uyum Yardımı başta Suriyeliler olmak üzere ihtiyaç sahibi tüm yabancıların topluma kazandırılması ve sosyal hayata uyum sağlanmasında büyük önem taşımaktadır. Bizce kurumlar açısından kayıt noktasında önemli bir program. Sosyal Uyum Yardım Programı çerçevesinde AFAD, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ve Türk Kızılay işbirliği ile yaptığımız ortak çalışmalar sayesinde sistemde kaydı olan yabancı sayısında büyük artış sağladık. Kurum olarak bu programı önemsiyoruz.

“ 2017 yılında adres kaydı olan Suriyeli yabancı sayısı 700.000'lerle ifade edilirken bugün itibarıyla bu rakam 2.000.000'a ulaşmıştır. Bu toplumsal hayata uyum ve katılımın bir göstergesidir. ”

SUY Programının uygulanma süreçlerinde görev alan kurumlar / kuruluşlar arasındaki koordinasyondan söz eder misiniz?

Bir takım hedeflerin gerçekleştirilmesi konuyla ilgili kurumlarla yakın işbirliğini gerektiriyor. Az öncede ifade ettiğimiz gibi SUY Programı çerçevesinde işbirliği içinde çalıştık ve çalışmaya devam edeceğiz.

Kayıt altına alınan ve adres kaydı olan yabancı sayısını artırmak amacıyla Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ile goc.net ve bizim sistemlerimiz arasında entegrasyonun sağlanması için adım attık. Bu entegrasyonun tamamlanması yönünde çalışmalarımız devam ediyor.

T.C.İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

Göç, tarih boyunca sosyal, siyasi, dini, iklimsel nedenlerle zorunlu ya da gönüllü olarak insanlığın karşı karşıya kaldığı bir gerçek. Günümüzde çoğunlukla az gelişmiş ülkelerden kaynaklanan zorunlu göç hareketlerinde Türkiye önemli bir rota konumunda. Kıtalararası bir köprü olan Türkiye, aynı zamanda dünyada en çok göçmene ev sahipliği yapan hedef ülke olarak da dikkat çekiyor. Coğrafyamıza yönelen göç hareketlerinin yönetimi ve koordinasyonunda birçok resmi kurum / kuruluş, sivil toplum örgütü farklı roller üstleniyor. Bültenimizde, bu kurumlardan biri olan Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Genel Müdürü Abdullah Ayaz'ın göç olgusu ve göçmenlere ilişkin yürütülen çalışmalar konusundaki değerlendirmelerini aktarıyoruz.

Günümüzde dünyada 65 milyondan fazla insan yurtsuz durumda, kendilerine yaşayacak bir ülke arıyor. Ülkemizin dünyadaki göç hareketleri bağlamındaki pozisyonunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye, coğrafi ve stratejik konumu sebebiyle tarih boyunca, kitlesel sığınma hareketleri de dâhil olmak üzere en yoğun insan hareketliliğinin yaşandığı ve yaşanmakta olduğu, milyonlarca göçmene ev sahipliği yapmış bir ülkedir. Cumhuriyet tarihimizin ilk yıllarında, ülkemiz Osmanlı Devleti'nden koparılmış dil, din, soy ve akrabalık ilişkilerimiz bulunan coğrafyalardan gelenlere kucak açmış, 1960'lardan itibaren özellikle işgücü göçü çerçevesinde göç veren bir ülke olmuş, kaynak ülkelerle hedef ülkeler arasındaki köprü vasıflı coğrafi yapısıyla bir transit ülke işlevi görmüş ve son dönemde ekonomik, sosyal ve siyasi gelişmelerin sonucu olarak bir hedef ülke olma tecrübeleriyle, birikimini zamanla zenginleştiren bir ülkeye dönüşmüştür. Ülkemiz hala göçmenler tarafından transit ve hedef ülke olarak görülmektedir.

Abdullah Ayaz
Göç İdaresi Genel Müdürü

“ Ülkemiz hala göçmenler tarafından transit ve hedef ülke olarak görülmektedir. ”

Göç İdaresinde Geçici Kimlik Belgesi hazırlanırken

Zira doğusunda ve güneyinde çatışma ve istikrarsızlıkların yaşandığı bazı Orta Doğu ve Asya ülkeleriyle, batısında refah düzeyi ve insan hakları standartları yüksek Avrupa ülkeleri arasında köprü konumunda olup; buna ek olarak doğu sınırlarının dağlık olması ve kontrolünün zor olması, Ege ve Akdeniz sahillerinin coğrafi yapısının düzensiz geçişlere elverişli olması gibi nedenlerle, başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere Batı ülkelerine geçmeyi hedefleyen göçmenler için geçiş güzergâhındadır. Özellikle son yıllarda artan ekonomik ve siyasi gücü ve istikrarlı yapısıyla düzenli ve düzensiz göç hareketleri için çekim merkezi haline gelmiştir. Tüm bu etkenler dikkate alındığında, göçün Türkiye'nin ekonomik, sosyo-kültürel ve demografik yapısını, ayrıca kamu düzeni ve güvenliğini derinden etkilediği görülmektedir. Bu durum, yeni bir göç yönetimi anlayışına olan ihtiyacı beraberinde getirmiştir.

Bu yeni anlayışla, güvenliğin sağlanması ile bireysel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması ihtiyaçlarının dengelenmesi hedeflenmiştir. Söz konusu dengenin güçlü bir göç yönetimiyle sağlanması ve dünyadaki örneklerine uygun olarak göç ve uluslararası koruma (iltica) alanında stratejilerin belirlendiği, insan hakları temelli, yönetilebilir ve kurumsal bir yapılanma için önemli mevzuat ve altyapı çalışmaları yapılmış ve güncellenmeye de devam edilmektedir. Türkiye'nin göç ve uluslararası koruma (iltica) alanında örnek bir ülke olma yolundaki kararlılığı, hak temelli ve Türkiye'deki koruma alanını geliştirecek niteliğe sahip Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ile taçlandırılmıştır.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün ülkemize yönelik göç hareketlerindeki görevlerinden söz eder misiniz?

Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ile göç ve uluslararası koruma (iltica) alanındaki ulusal politikalarımızın zemini oluşturulmuş, göçmen ve sığınmacıların haklarının yasal çerçevesi uluslararası standartlara ve yükümlülüklerimize uygun hale getirilmiştir.

Türkiye'nin yaşadığı göç dalgasının izleri

Ayrıca, yabancıların bireysel hak ve özgürlüklerinin gözetilerek yeterli personel ve uzmanlığa sahip, göç sürecine ilişkin gerekli tüm işlemlerin en kısa sürede sonuçlandırılacağı ve göç politikalarının öngörülebilir hedefler doğrultusunda siyasi irade tarafından belirleneceği, göç olgusunun bütün aşamalarını kapsayan bütünsel bir yaklaşıma dayanan ve kurumlar arası etkin işbirliğine imkân sağlayan güçlü bir göç yönetimin temeli atılmış ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Her ne kadar, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun Göç İdaresi Genel Müdürlüğü teşkilatına ilişkin bölümü 703 numaralı KHK ile mülga edilmiş olsa da 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile aynı görevleriyle çalışmaya devam etmektedir. İlgili Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne verilen görev ve yetkiler şu başlıklardan oluşuyor:

“Göç alanına ilişkin mevzuatın ve idari kapasitenin geliştirilmesi, politika ve stratejilerin belirlenmesi konularında çalışmalar yürütmek, göçle ilgili iş ve işlemleri yürütmek, insan ticareti mağdurlarının korunmasına ilişkin, uyum süreçlerine ilişkin, geçici korumaya ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, Türkiye’de bulunan vatansız kişileri tespit etmek ve bu kişilerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek, İskân Kanununda İçişleri Bakanlığına verilen görevleri yürütmek, düzensiz göçle mücadele edilebilmesi amacıyla kolluk birimleri ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak, tedbirler geliştirmek, alınan tedbirlerin uygulanmasını takip etmek, kamu kurum ve kuruluşlarının göç alanına yönelik faaliyetlerinin programlanmasına ve projelendirilmesine yardımcı olmak, proje tekliflerini değerlendirmek ve onaylamak, yürütülen çalışma ve projeleri izlemek, bu çalışma ve projelerin uluslararası standartlara uygun şekilde yürütülmesine destek vermek.”

Göçün, Türkiye üzerindeki olumlu etkileri nelerdir?

Göç, insanlığın dinamik varlığı ile talep ve ihtiyaçlarının tetikleyici güdümünde ortaya çıkan sosyal bir gerçektir. Geçmişten günümüze insanların yeryüzündeki hareketliliği, hedef ülkeler açısından sosyal, ekonomik ve siyasi değişimlere sebep olduğu kadar, göçe kaynaklık eden ülkeler ve göç yolları boyunca kat edilen güzergâh (transit) ülkeler açısından da önemli değişimlerin sebepleri arasında sayılmaktadır. Bu açıdan göç, devletlerin stratejik öncelik ve politikalarında ve toplumların içtimai kodlarında göz ardı edilemeyecek bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

Göç; siyaset, ekonomi, sosyal ve kültürel yaşamla yakından ilgilidir. Özellikle uluslararası göç, birden fazla devleti aynı anda etkilemektedir. Çoğu zaman, bir yandan yerleşilen ülkeye işgücü katkısı sağlamakta, farklı beceriler ve yeni fikirler getirmekte diğer yandan kaynak ülkelerde nitelikli işgücü kaybına sebep olabilmektedir. Dolayısıyla göç, göçmenlerin yerleştikleri ülkeler kadar arkalarında bıraktıkları ülkeleri de ilgilendirmekte ve bu ülkeler arasındaki etkileşimi şekillendirip kalıcı izler bırakmaktadır.

Suriye İnsani Yardım Operasyonu kapsamında göçmenler için Türkiye’de kurulan bir geçici barınma merkezi

Kızılaykart yararlanıcısı bir anne, SUY Programı broşürünü incelerken

Sosyal Uyum Yardım Programı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Programın uygulama süreci size göre nasıl ilerliyor? Sosyal Uyum Yardım Programı (SUY); ülkemizdeki uluslararası koruma, geçici koruma ve insani ikamet kapsamındaki kamp dışında yaşayan yabancı uyruklu kişilerin temel ihtiyaçlarını onurlu bir şekilde karşılamalarını sağlamak üzere tasarlandı. ECHO tarafından fonlanan ve Dünya Gıda Programı ve kurumlarımız işbirliğiyle yürütülen programa göre yardımlar kişi başı aylık 120 TL ve periyodik ek ödemeler şeklinde sağlanmaktadır.

Program, yararlanıcıların temel ihtiyaçlarını karşılamalarını sağlayarak dış risklere maruz kalmalarını engellemeyi hedefliyor. SUY Programı kapsamında Kasım 2016'dan bu yana 2.299.000 kişinin başvurusu alındı ve Kasım 2018 itibarıyla 1.447.000 kişi düzenli yardım almaya devam ediyor. Yararlanıcıların profiline baktığımızda % 60'ını 18 yaş altı çocuklardan oluşuyor. Bu kişilere ulaşmak ve program hakkında bilgi vermek için alternatif kanallar kullanılıyor. SMS'ler, resmi sosyal medya hesapları ve 168 çağrı merkezi bu kanalları oluşturuyor.

Kurum olarak karşılaştığınız zorluklar nelerdir?

Göç disiplinler arası bir olgudur ve bu nedenle göç sürecinde pek çok aktörün aktif rolü vardır. Bu aktörler arasında işbirliği ve koordinasyonun sağlanması göç yönetimi için en önemli hususlardan olup aynı zamanda zorluklardan da biridir. Yabancıların eğitim ihtiyaçlarının karşılanması için Milli Eğitim Bakanlığıyla, çalışmaya yönelik düzenlemelerin yapılabilmesi için ise Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile koordineli çalışmak gerekiyor. Buna benzer çalışmalar farklı düzey ve yoğunlukta ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla, sivil toplum örgütleriyle ve uluslararası kuruluşlarla hayata geçirilmektedir.

Karşılaştığımız diğer bir sorun, yabancıların da Türk vatandaşları gibi benzer gerekçelerle büyük şehirlerde yaşamak istemesi. İkamet izni ile kalan yabancıların en çok tercih ettiği illerin başında İstanbul geliyor. İstanbul eğitim, sağlık ve istihdama erişim gibi nedenlerle yabancılar tarafından en fazla tercih edilen il. Geçici koruma altına alınan Suriyeli sayısının da en fazla olduğu il İstanbul ve sayıları 562 binin üzerinde. İstanbul'da aldığımız kayıt sayısı Anadolu'daki birçok ilin toplamından fazla. Bu da bizim iş yoğunluğumuzu artırmakta.

T.C. İçişleri Bakanlığı Gebze Kaymakamlığı

Gebze Kaymakamı Mustafa Güler, SUY Programını ve göç hareketlerinin ilçedeki etkilerini değerlendirdi.

“Gebze hızla büyüyen, 368 bin nüfusu ve sanayi yatırımlarıyla ülke ekonomisine katkı yapan bir ilçe. İlçemiz istihdam ağırlıklı bir nüfusu barındıran; sürekli göç alan bir yerleşim birimi. Gebze bölgesi olarak tanımlayabileceğimiz; Çayırova, Dilovası ve Gebze ilçelerinde 30 binin üzerinde yabancı göçmen yaşıyor. Gebze’de yaşayan Uluslararası / Geçici Koruma Kapsamındaki yabancılar ile ilgili bugüne dek büyük bir sorun yaşanmadı. Yabancı göçmenler yadırganmadı; sosyal uyum açısından yumuşak bir geçiş yaşandı. İnsanımız merhamet duygusuyla, ilçemize gelen göçmenleri benimsedi, destek oldu. İlçemizde SUY Programından yararlanan 1400 hane mevcuttur. SUY Programını ilçemiz özelinde değerlendirdiğimizde doğru bir uygulama olduğunu ifade edebiliriz.

Türkiye Cumhuriyeti, büyük bir göç hareketiyle karşı karşıya kalmıştır, imkanlarını seferber etmiştir. Türk halkı da imkanları çerçevesinde göçmenleri desteklemiştir. Diğer ülkelerden, AB, BM gibi kurum ve organizasyonlardan da destek alınması şarttı. Bu destek sağlandı ancak bana göre destekler artırılmalı; bu sorun sadece Suriye’nin, Türkiye’nin ya da Orta Doğu’nun sorunu değil; bütün dünyanın, insanlığın sorunu. Bölgemizde Göç İdaresinin bir temsilciliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Hem asayiş açısından hem de kişilerin sosyal yaşamdaki durumlarının takibi açısından bu konu önem arz etmektedir.

“ İnsanımız merhamet duygusuyla, ilçemize gelen göçmenleri benimsedi, destek oldu. ”

Mustafa Güler
Gebze Kaymakamı

Bize göre; göçmen halk içinde çalışma gücü olan kişilerin istihdama yönltilmesi önem arz ediyor. Sığınmacıları aylık kişi başı 120 TL yardımla desteklemek önemli fakat bu belirli bir noktaya kadar devam edebilir. Diğer taraftan; sigortalı olarak bir iş yerinde istihdam edilen göçmenlerin, kriterler sebebiyle SUY Programından çıkarılmasının olumsuz etkileri olduğunu değerlendiriyoruz; bu durum kişileri sigortasız çalışmaya yöneltebiliyor.“

Sokakta Çalışan Çocuklar İçin Örnek Uygulama: Kocaeli Valiliği sokakta çalıştırılan çocuklara yönelik bir proje geliştirdi; Gebze ilçesi olarak bizler de bu projeyi uyguluyoruz. Sivil polis, zabıta, sosyal hizmet merkezi görevlisi ve SYDV görevlisinden oluşan mobil ekiplerimiz sokakta çalışan ya da dilenen bir çocuk tespit ettiğinde olaya müdahale ediyor. Çocuğun ailesi ile irtibata geçiyor, farklı seviyelerde yaptırımlar uygulanıyor. Uyarı ve para cezası gibi yaptırımlar neticesinde sokakta çalışmaya zorlanan çocuk sayısında çok büyük bir azalma oldu; şu anda ilçemizde trafik ışıklarında, sokaklarda çalışan ya da dilenen çocuk göremezsiniz. Diğer taraftan çocuğun çalıştırılma nedenlerini araştırarak; ailenin yardıma ihtiyacı varsa aileyi destekliyoruz.

Gebze Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Gebze Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Müdürü İpek Çulha ve Sosyal Yardım ve İnceleme görevlisi Özgür Dadaş SUY Programını değerlendirdi. Gebze SYDV’de gerçekleştirdiğimiz görüşmeden derlenen notlar sahadaki son durumu aktarıyor...

Gebze’nin sosyo-ekonomik, kültürel yapısından söz eder misiniz?

Gebze, İstanbul’un hemen yanı başında 1980’lere kadar sanayi, ekonomi ve nüfus bakımından küçük bir görünümü olan bir ilçemiz. 90’lı yıllarla birlikte Gebze, hızla büyümeye başlayan ve göç alan bir ilçe konumuna geliyor. Günümüzde ise Türkiye’nin her yerinden farklı sebeplerle göç alan bir ilçe ancak göç eden nüfusun önemli bir kısmı istihdam nedeniyle ilçemize gelmiş durumda. Suriye krizi sonrasında yurtdışı kaynaklı göçe de ev sahipliği yapmaya başladık.

Suriye krizi sonrasında Gebze’ye gelen yabancı göçmenlerin halk ile uyumu nasıl?

Gebze’de bugüne değin yerel halk ile göçmenler arasında büyük bir sorun yaşanmadı. Münferit olaylar mutlaka olmuştur ancak kitlesel tepkiler, olaylar olmadı. Gebze’de Göç İdaresinin, Kızılayın ya da BM ajanslarının bürosu bulunmuyor. Dolayısıyla bölgemizde Uluslararası / Geçici Koruma altında yaşayan yabancılar, karşılaştıkları her sorunda bizim kapımızı çalıyor. Örneğin ev sahibi ile sorun yaşayan, iş yerinde sorun yaşayan, kimlik ile ilgili sorun yaşayan kişiler vakfımıza geliyor.

Bir Öneri

Bölgemizde işverenler bir yabancıyı istihdam etmek için ne yapması gerektiğini bilmiyor. Çalışan kişilerin kayıt altına alınması; hem ülke ekonomisi açısından hem çalışan sağlığı hem de sosyal güvence açısından önem taşıyor. Kanaatimizce işverenlerimiz yabancı istihdamı konusunda bilgilendirilmeli.

Gebze Kaymakamı Mustafa Güler, Gebze SYDV Müdürü İpek Çulha Kızılaykart personeline görüşlerini aktardı

Bir Örnek

Suriye’deyken bombalı bir saldırı altında boynu ve yüzü yanan bir kızımız var. Birtakım estetik operasyonlar geçirmesi gerekiyordu. Konuyu Gebze İlçe Sağlık Müdürlüğümüze aktardık, kendileri İslam kızımızı Derince Eğitim Araştırma Hastanesine yönlendirdi. Orada bir kadın doktor İslam ile yakından ilgilendi. Sonra doktor Hanım, İstanbul Haydarpaşa Hastanesine tayin oldu. Kendisi orada da İslam’ın tedavisine devam etti. Şimdilerde, İslam kızımız ilk haline nazaran çok iyi bir durumda, bizler de bu gelişmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Bir Talep

Gebze gibi göçmen nüfusun yoğun olduğu ilçelerde; Türk Kızılay, Birleşmiş Milletler, Göç İdaresi gibi kurum / kuruluşların temsilciliklerinin olmasını istiyoruz. Örneğin bir göçmen aile, Göç İdaresine kayıt yaptırmak için Kocaeli’ye gidiyor, yaklaşık 45 km mesafe. Kişiler gidiyor, ilgili kurumdan randevu alıp; randevu tarihinde tekrar gidiyor. Herhangi bir aksaklık durumunda sürekli Kocaeli’ye gidip gelmesi gerekiyor. SUY Programı kapsamında görev alan ulusal ve uluslararası kurum / kuruluşlar Gebze’de görünür olmalı.

Şanlıurfa Eyyübiye Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Şanlıurfa Eyyübiye Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, bölgede yaşayan koruma altındaki göçmen nüfus ile en çok irtibatla olan ve onları en iyi tanıyan kurumlar arasında. Düzenledikleri hane ziyaretleri aracılığıyla yararlanıcılar ve yararlanıcı adayları ile bire bir temas kuran Eyyübiye SYDV'nin çalışmalarını vakıf müdürü Mehmet Hamcan'dan dinledik.

Hane ziyaretlerinin SUY Programının uygulanma sürecindeki etkilerinden söz eder misiniz? Ziyaretlerin programa ne gibi katkıları oluyor?

Sosyal Uyum Yardım Programı kapsamında, yararlanıcı durumunda olan hanelere ziyaretler düzenliyoruz. Bu ziyaretler, hane halkının sosyal durumunu tespit etmek ve yardımın hane üzerindeki etkilerini ölçmek açısından önem taşıyor. SUY nakit desteği, demografik kriterleri karşılayan ailelere veriliyor. Hali hazırda yararlanıcımız olan 7 bin küsur ailenin 60'ına hane ziyareti gerçekleştirdik.

SYDV'lere tanınan takdir hakkı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

SYDV'lerde 'Mütevelli Heyet Kararı' olarak tanımlanan bu inisiyatif, SUY Programında takdir hakkı olarak anılıyor. Bizim geçmişten beri uyguladığımız prosedüre göre; bir vatandaş yardım için başvuruda bulunur. SYDV sosyal inceleme görevlisi, haneye ziyaret gerçekleştirir. Geliri nedir, aile reisi ne işle meşgul, evde engelli, hasta, gebe, şiddete maruz kalan çocuk ya da kadın, yaşlı nüfus var mı incelenir. Mahalle esnafından, komşulardan, muhtardan bilgi edinilir. Sosyal inceleme görevlisi, edinilen izlenim ve bilgileri raporlayarak mütevelli heyetine sunar.

Mehmet Hamcan

Şanlıurfa Eyyübiye SYDV Müdürü

Mütevelli heyeti raporu okuduğunda, ilgili ailenin durumunu ve yapılması gereken yardımı belirler. Takdir Hakkı, Türkiye'deki göçmenler açısından; demografik kriterler nedeniyle programdan yararlanamayan haneler için hayati önem taşımaktadır.

Bizlerin, sahadaki inceleme uzmanlarımızın vicdanlarını rahatsız eden bazı olayların önüne geçebilecek bir adımdır. Biz Eyyübiye SYDV olarak iki yıldır bu konuyu gündemde tutuyoruz, ilgili kurumlarla bu konuda görüş alışverişinde bulunuyoruz. Vakfımıza gelen Suriyeli bir kadın var; 6 kızı ile birlikte yaşıyor, eşini savaşta kaybetmiş. Kızlarının sadece biri 18 yaşının altında ve bu hane kriterleri karşılamıyor. Şanlıurfa'da bu kadın ve çocuklarının çalışabilecekleri bir iş ortamı yok. Takdir hakkı bu ve benzer durumda olan insanlar için çok önemli.

Takdir hakkının uygulanma sürecinde bir ölçek kullanılmalı mı? Türkiye’de 1000’in üzerinde SYDV var, tutarlılık nasıl sağlanabilir?

Programın fonlayıcı, uygulayıcı kurum / kuruluşlarına bu adımdan ötürü teşekkür ediyoruz. Şunu belirtmek istiyorum; hanede bir derecelendirme yaparken, örneğin evdeki elektronik aletler üzerinden not verdiğinizde ailenin yaşam koşullarını gerçekçi bir biçimde ölçmüş olmuyorsunuz. Aile bunu satın mı aldı, yoksa bir başkası mı bağışladı. Bana göre böyle bir ölçek, insanları kötü yaşam koşullarına itebilecek bir uygulama olurdu.

Peki, hesap verilebilirlik noktasında ne öneriyorsunuz? Hanenin muhtaçlık değerlendirmesi sosyal inceleme uzmanının inisiyatifinde olduğunda sonuç daha mı tutarlı olacak?

Biz takdir hakkı ile yardımdan faydalanmaya başlayan aileleri tekrar tekrar farklı uzmanlarla kontrol edeceğiz. Takdir hakkı % 5 gibi bir oranda uygulanacak; vakfımız için bu 50 aile anlamında geliyor. Biz bunları her ay ziyaret edebiliriz. Takdir hakkı uyguladım ama doğru mu yönlendirildim, yanlış mı yönlendirildim; bunu tespit etmek mümkün olacak.

Şanlıurfa’da bir yararlanıcı hane

Şanlıurfa Eyyübiye SYDV

SUY Programının uygulanma sürecinde koordinasyon ve işbirliği içinde olduğunuz kurumlarla ilgili bilgi verebilir misiniz?

Biz SUY Programı uygulama sürecinde yoğun olarak Türk Kızılay ile işbirliği içindeyiz. Gerek lojistik gerek insan kaynaklağı gerek de uygulama süreçleri konusunda kendilerinden destek alıyoruz. İlçemiz özelinde faal durumda olan Türk Kızılay Hizmet Merkezi çok önemli roller üstleniyor. Burada faal olan Kızılay Hizmet Merkezinin kapanması durumunda bu işi yürütmemiz çok zorlaşır. WFP çalışanları da vakfımıza rutin ziyaretler düzenler, notlar alır, görüş alışverişinde bulunuruz. Kendileriyle de sağlıklı bir iletişimimiz mevcut.

Karşılaştığınız sorunlar var mı?

Programın uygulanma aşamasında genel olarak büyük sorunlarla karşılaşmadık. Ortaya çıkan sorunlarımız araç ve personel eksikliği konularında oldu; onlar da süreç içerisinde çözüme kavuştu. Programın uygulanma sürecinde olumlu taraflar çok daha ağır basıyor.

Türk Kızılay Haliliye Hizmet Merkezi

Türk Kızılay Haliliye Hizmet Merkezi, Sosyal Uyum Yardım Programı için başvuruların alınması, kart dağıtımı organizasyonu, hane ziyareti gibi görevleri yerine getiriyor. Hizmet Merkezi bünyesinde 4500'ün üzerinde hane ziyareti gerçekleştiren sosyal yardım inceleme görevlisi Hüseyin Çiftçi, sahadan izlenimlerini aktardı.

Yapmış olduğumuz hane ziyaretleri esnasında yaşlı bir hanım ile karşılaştık. Kendisi ne işle meşgul olduğumuzu sorduğunda; SUY Programı için hane ziyareti yaptığımızı ifade ettik. Yaşlı hanım bizi evine davet etti. Evde iki kızı ve 5 yetim torunuyla birlikte çok zor şartlarda yaşam mücadelesi verdiğine tanıklık ettik. Hizmet Merkezimizle irtibata geçip, bu hanımın durumunu sorgulattık. Mernis kaydı ile ilgili bir sorundan dolayı SUY'dan hiç faydalanmadıklarının bilgisini aldık. Sorunun çözümü için kendisiyle birlikte ilgili kurumlara müracaat ettik. Başvuru işlemleri neticesinde, haneye SUY Programından nakit desteği sağlandı. İlerleyen tarihlerde ziyaret ettiğimiz bu yaşlı hanım, bizlere teşekkür ederek; programa minnettarlığını ifade etti.

Türk Kızılay Haliliye Hizmet Merkezi Çalışanları

“ Kentimizde SUY programından yararlanan ailelerin büyük çoğunluğu maddi durumu iyi olmayan Suriye uyruklu göçmenlerdir. ”

Hizmet Merkezinde programa başvuru yapan kişiler

Hizmet Merkezine evraklarını teslim eden bir anne

DÜNYA ÇOCUKLARI BU ÇATI ALTINDA

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) dünya çocukları için yaptığı önemli çalışmalarla dikkat çeken bir yardım kuruluşu... UNICEF'in Türkiye ve dünya ölçeğinde yaptığı çalışmalarını Türkiye Temsilcisi Philippe Duamelle'den dinledik.

UNICEF çocuklar için çok önemli çalışmalar yapıyor. Bize dünyada yürüttüğünüz çalışmalarınız ile ilgili bilgi verebilir misiniz?

UNICEF Birleşmiş Milletlerin çocuklarla ilgili çalışan kuruluşudur. Çalışmaları kalkınma, insani yardım ve gelişim konularını içerir. UNICEF 1946 yılında ilk kurulduğunda adı Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Acil Yardım Fonu idi. Şu soru zaman zaman sorulur: "UNICEF kısaltması neden Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu ile uyumuyor?" Bu isim, UNICEF'in görevleri ve misyonu zaman içinde geliştiği için değiştirilmiştir. UNICEF, ilk önce Avrupa'daki çocukların insani ihtiyaçlarının karşılanması için kurulmuştur. II Dünya Savaşı sona ermişti ve Avrupa savaş yüzünden yıkıma uğramıştı. Yardıma muhtaç milyonlarca çocuk vardı; böylece UNICEF Avrupa'daki çocuklara insani yardımlar ulaştırmaya başladı. Daha sonra UNICEF aynı zamanda bir kalkınma kuruluşu konumuna geldi; bazı yerlerde çalışmalarını çatışma durumlarının öncesinde, sırasında ve sonrasında sürdürüyor.

Philippe Duamelle
UNICEF Türkiye Temsilcisi

“Elimizde tek bir gezegen var ve hepimizin barış içinde birlikte yaşamasının yollarını bulmamız ve insanların tek evi olan bu gezegeni korumamız gerekiyor.”

UNICEF Türkiye'de 1951 yılından bu yana çalışmaktadır; Türkiye ile UNICEF arasındaki ortaklık uzun bir geçmişe sahiptir. UNICEF'in görevi, tüm dünyada çocuk haklarının yaygınlaştırılması ve korunmasıdır.

UNICEF'in çalışmalarındaki belirleyici bir unsur da Çocuk Haklarına dair sözleşmedir. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme tarihte en hızlı ve en çok sayıda üye devlet tarafından imzalanan uluslararası sözleşme olmuştur. BM üyesi 193 devlet vardır ve 192 devlet bu sözleşmeyi kabul etmiştir. Bu belgeyle çocuklar ilk kez saygı gösterilmesi ve korunması gereken haklara sahip bireyler olarak tanımlanmıştır. Bu haklar çeşitli yollardan tanımlanmaktadır: bir ada sahip olma hakkı, eğlenme, dinlenme ve oyun oynama hakkı, sağlık hakkı, eğitim hakkı ve korunma hakkı gibi.

Bunlar, hepimizin destekleme ve koruma görevini taşıdığımız temel haklardır. Çocuk koruma alanındaki programları geliştirmekte ve uygulamaktayız; çocukların istismardan, çocuk işçiliğinden, çocuk evliliklerinden ve dünyanın her yerinde görülebilen istismar ve sömürü biçimlerinden korunmalarını içermektedir. Geniş kapsamlı eğitim programlarımız vardır. Su ve sanitasyona ilişkin programlarımız (özellikle acil ve afet durumlarında) çocukların ve ailelerinin temiz su ve uygun sanitasyon imkânlarına erişebilmelerini sağlamayı amaçlamaktadır. Sağlık alanında yürüttüğümüz programlarımız var. Bağışıklama kampanyalarımızı genellikle Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ile işbirliği halinde gerçekleştiriyoruz. Kadınların gebelik öncesinde, sırasında ve sonrasında sağlıklı kalabilmeleri için ana-çocuk sağlığı alanında uyguladığımız programlar var. Dünya ölçeğinde yürüttüğümüz programlar arasında beslenme de önemli bir yer tutuyor; burada amaçlanan, gebe ve emziren kadınlarla çocukların iyi beslenebilmelerini sağlamak. Programlarımız sosyal koruma alanını da kapsarken bazı özel programlarımız ergenleri ve gençleri hedef alıyor. Gördüğünüz gibi, çalışma alanımız son derece geniş; su ve sanitasyondan bağışıklamaya kadar uzanıyor... Burada tek bir yaklaşımın her alan için geçerli olması gibi bir durum yok; programlar, belirli koşullardaki çocukların ve gençlerin ihtiyaçlarına göre şekillendiriliyor. gelişim ajansına dönüştü.

Dünyada milyonlarca çocuk kamplarda, savaş bölgelerinde ve çok güç koşullarda yaşam mücadelesi veriyor. Uluslararası topluluğun bu çocukları desteklemedeki rolü ne?

Uluslararası topluluğun rolü, böyle durumların ortaya çıkmasını önlemek olmalıdır; çatışmalar önlenmelidir. Çatışmalar çok sayıda masum insanın yaşamına mal olmaktadır ve çocuklar da bu tür durumların ilk kurbanları arasında yer almaktadır. Ülkeleri görüşme masasına oturtmak Birleşmiş Milletlerin çok önemli bir rolüdür. Taraflar masaya oturup çatışma başlamadan, insanlar ölmeden bir çözüm yolu bulmalıdır.

Örneğin bugün Suriye’de gördüğümüz, hiçbir zaman ortaya çıkmaması gereken bir insanlık trajedisidir. Eğer uluslararası topluluk çatışmanın başlamasını önleyememişse o zaman sorumluluk bu çatışmanın en kısa sürede sona erdirilmesi ve mağdur durumdaki insanlara yardım edilmesidir.

İnsanların yaşama, sağlık hizmetlerinden ve eğitimden yararlanma hakları vardır. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi temel önemde olup hepimizin eşit ve aynı haklara sahip insanlar olduğumuzu açıkça belirtmiştir.

Bu nokta önemlidir ve uluslararası topluluğun bu hakları koruması gerekir. Uluslararası topluluk, insanları, ülkeleri bir araya getiren ve kendilerini neyin bu kadar ayrı düşürebildiğini tartıştıran platformları ve mekânları koruyup sürdürmek zorundadır. Tek bir gezegenimiz var ve hepimizin barış içinde birlikte yaşamasının yollarını bulmamız ve insanların tek evi olan bu gezegeni korumamız gerekiyor.

Çocukların örgün eğitime yönlendirilmesi konusunda ne düşünüyorsunuz? UNICEF'in bu konudaki çalışmaları hakkında bilgi alabilir miyiz?

Çocuk Haklarına dair Sözleşme eğitimi temel bir hak olarak tanımlamaktadır. Okul öncesinden üniversiteye kadar eğitimde sürekliliği güvence altına almamız gerekiyor. Türkiye çok yerinde bir kararla bir yıllık okul öncesi eğitimi zorunu kıldı. Bu neden önemli? Çünkü eğitime erken başlanması çocukların şansını da artırır, onları daha sonraki eğitimlerinde başarı sağlayacakları şekilde donatır. Altını çizmek isterim ki çocukların hepsi daha sonra üniversiteye gidecek ya da doktora yapacak değildir. Ancak önemli olan, kaliteli eğitime erişimin sağlanması ve çocukların potansiyellerini tam olarak geliştirmelerine olanak tanınmasıdır. Dünyanın iyi tamirciye, aşçıbaşına ve terziye de ihtiyacı vardır; çocuklar kaliteli eğitim sayesinde kendi yollarını seçebileceklerdir. Kimi çocukların özel ihtiyaçları vardır ve bu çocuklar ana akım eğitim sistemine uymayabilirler. Bu çocukların da özel ihtiyaçlarına daha uygun düşen farklı eğitim ortamlarına ulaşabilmeleri gerekir; bu, mesleki eğitim ya da çıraklık olabilir...

Türkiye’de ŞEY’den (Şartlı Eğitim Yardımı) yararlanan yüz binlerce insan var. Sizce ŞEY Programının yararlanıcı aileler ve çocuklar üzerinde ne gibi bir etkisi oluyor?

Yaşadıkları gerçek durumu anlayabilmek için mülteci aileleri düzenli olarak ziyaret ediyorum. Pek çok aile, eğitimin çocuklarının geleceği açısından taşıdığı önemi bildiklerinden çocuklarını okula göndermek istiyor. Pek çoğu şöyle diyor: ‘Suriye’deki yaşamımızı geride bıraktık. Burada yeni bir yaşam kurmaya çalışıyoruz. Eğitim sayesinde çocuklarımızın bizimkinden daha iyi bir geleceği olacak ...’ Çoğu aile açısından çocuklarını okul yerine bir işte çalışmaya göndermeleri üzücü bir durum.

“ Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY) Programından yararlanan ailelerin 80%’i Sosyal Uyum Yardımı (SUY) Programından da yararlanıyor. Dolayısıyla bu iki program arasında mükemmel bir sinerji ve buluşma sağlamış oluyoruz ... ”

Kendilerine “Size mali yardım yapılsaydı çocuklarınızı okula gönderir miydiniz?” sorusunu yönelttiğimde verdikleri yanıt ‘Elbette, böyle bir yardımla çocuklarımı okula gönderirim’ oluyor. Kuşkusuz miktar küçük olduğundan ŞEY ailenin tüm ihtiyaçlarını karşılamıyor. Bununla birlikte ŞEY’den yararlanan ailelerin %80’i aynı zamanda Sosyal Uyum Yardımın’dan da yararlanıyor. Dolayısıyla bu iki program arasında mükemmel bir sinerji ve buluşma sağlamış oluyoruz. SUY ailelerin kira ve beslenme gibi kimi temel ihtiyaçlarını kapsarken ŞEY eğitim giderlerine odaklanıyor. ŞEY ailelere çocuklarını okula kayıt ettirme ve okula devam ettirmelerinde yardımcı olmaktadır. Eylül 2018 itibarıyla, 188.595’i kız ve 187.731’i erkek olmak üzere toplam 376.326 öğrenci ŞEY’den en az bir kez yararlanmıştır. ŞEY kapsamında bir de çocuk koruma bileşeni yer almaktadır. Bu bileşen için Türk Kızılay’ının ekipleri Türkiye’nin 15 ilinde UNICEF’le yakın işbirliği içinde çalışmaktadır. Ekipler, riskli durumdaki aileleri tespit etmektedir; örneğin okulu terk eden ya da bir süredir okula gitmeyen çocukların olduğu aileler gibi... Sorunlar, çocukların okul devamlıklarından hareketle tespit edilmektedir.

Bulunduğumuz ülkelerde politika düzeyinde çalışıyoruz, ortağımız olan hükümetleri destekliyoruz ve dünyayı çocuklar için daha iyi bir yer haline getirmek için küresel ölçekteki uzmanlığımızı ve deneyimizi onların hizmetine sunuyoruz. Çalışmalarımızı 190’ın üzerinde ülkede sürdürüyoruz.

Çok önemli ve tamamlayıcı role sahip olan sivil toplum kuruluşlarıyla da birlikte çalışıyoruz ve aynı desteği onlara da vermeye çalışıyoruz. Bu arada, Türk Kızılay’ının Türkiye’deki ve Türkiye dışındaki pek çok çalışmada çok önemli bir yeri olduğunu da belirtmek isterim. Türk Kızılay’ı UNICEF’in çok önemli ve yakın ortağıdır. Bu mükemmel ortaklığı Türkiye dışında gerekli insani ortamlara taşımanın yolları üzerinde duruyoruz. Bu uzun süreli ortaklık gelişerek devam edecektir.

Türkiye’deki mülteci çocuklar için ŞEY’e ek olarak başka projeleriniz de var mı?

Türkiye’de geniş kapsamlı bir program yürütüyoruz. ‘Türkiye’deki çocuklar için buradayız. Çalışmalarımız Türkiye’deki Türk çocuklar için başladı; ancak mültecilerin gelmesiyle birlikte mülteci çocukları da içerecek şekilde genişletildi. UNICEF Türkiye’deki tüm çocuklar için buradadır.

Öncelikle Türkiye’deki en güç durumdaki çocuklara bakıyoruz. Çalışmalarımız, bu durumdaki Türk ve Türk olmayan çocuklara odaklanıyor. Eğitim, çocuk koruma, çocuklar için adalet, sağlık ve sosyal koruma dâhil çeşitli alanlarda programlarımız var. Türkiye’nin ülkedeki çocuklara yönelik çabalarını desteklemeyi sürdüreceğiz. Türkiye, 3,6 milyonu Suriyeli ve 400 bini başka ülkelere olmak üzere yaklaşık 4 milyon mülteciye kapılarını açarak büyük bir cömertlik göstermiştir. Bugün Türkiye’nin dünyada en fazla sayıda mülteci barındıran ülke olması kayda değer bir durumdur. Üstelik bu mültecilerin 1,7 milyonu çocuktur. Bizim rolümüz ise bu çocuklara sağlanacak hizmetlerde Türkiye’ye destek olmaktır. Hepimizin umudu Suriye’deki çatışmaya kalıcı siyasal bir çözüm bulunmasıdır; bu çözüm ne kadar çabuk gelirse, pek çoğunun arzu ettiği gibi mülteciler de evlerine o kadar kısa sürede dönebilecektir. Ancak, o gün gelinceye kadar, hepimizin bu insanlara yardımcı olmaya devam etmemiz ve Türkiye’nin yükünü paylaşmamız gerekir.

İNSAN HİKAYELERİ

Kızılaykart Sosyal Uyum Yardım Programı yararlanıcılarının hikayelerini dinlemek üzere hane ziyaretlerine devam ediyoruz. Eski bir SUY yararlanıcısı olan Bassam Wais ve ailesiyle tanışmak üzere Bursa'ya gittik... Savaş sebebiyle ülkesini terk ederek 5.5 yıl önce Suriye'den Türkiye'ye gelen Bassam Wais ve ailesi Bursa'ya yerleşiyor. Ülkesini göçe zorlanan birçok Suriyeli aile gibi Wais ailesinin de nüfusu kalabalık. Ailede 5 çocuk var: Ahmet, Münir, Selsebil, Muhammed Nur ve Ömer.

Bursa Yıldırım ilçesine göç eden aile, SUY Programından faydalanmaya başlıyor. İlk dönemlerde Türkiye'ye alışmakta güçlük çeken Wais Ailesi, Kızılaykart Sosyal Uyum Yardım Programının katkılarıyla ayakta kalmaya çalışıyor. Bir süre SUY'dan yararlanan Bassam, Kızılay Bursa Toplum Merkezinde Türkçe dil kursuna katılıyor. Diğer göçmenlerle birlikte Türkçe dil eğitimine eksiksiz katılım sağlayan Bassam, Türk Kızılay Bursa Toplum Merkezinin yönlendirmesiyle bir tekstil fabrikasında sigortalı işçi olarak istihdam ediliyor. Bassam Halep'teyken tekstil fabrikası işletiyormuş, tekstil hakkındaki bilgisi ve meziyeti buradan geliyor. Suriye'de savaş öncesi dönemde Halep ülkenin tekstil merkezi konumundaymış.

Aradan geçen birkaç yıl içinde kalfalığa terfi edip, kazancını artırmış. İşinin ustası ancak basamakları ağır ağır çıkması gerektiğini söylüyor. Bassam, şu anda 200 adet makinenin sorumluluğunu üstlenmiş; 150 desibelin üzerinde gürültünün yankılandığı fabrikada makineler arasında mekik dokuyor. Bu fabrikada sigortalı olarak çalışmaya başlayan Bassam'ın Türkiye'de Uluslararası / Geçici koruma altındaki en kırılgan kesimler için programlanmış SUY nakit desteği, bir başka ihtiyaç sahibine aktarılmak üzere sonlandırılıyor. Oldukça çalışkan oldukları gözlenen Wais ailesinin en büyük erkek çocuğu olan Ömer, Bursa'da taşındıkları Yıldırım ilçesinde evlerine yakın bir kombi servisinde Arapça konuşan bir müşteriyi fark ediyor. Dükkan sahibi Arapça bilmediği için müşteri ile anlaşıyor.

Wais Ailesi, Türkiyede yeni bir hayat kurmayı başardı

Bassam Bursa'daki tekstil fabrikasında çalışırken

Türkiye’de ilköğretime devam eden Wais ailesinin çocukları çok iyi düzeyde Türkçe konuşuyorlar, birlikte büyüdükları Türk çocuklarla arkadaşlık ediyorlar. Çocukların, Türkiye’nin sosyo-kültürel yapısına uyum sağladıkları ve yaşadıkları travmayı atlattıkları gözleniyor.

Baba Bassam ve ailenin en büyük çocuğu Ömer

Evin hanımı geleneksel Lebniyye yemeğini yapıyor

Ömer durumu fark ederek kısa sürede öğrendiği temel düzeyde Türkçe bilgisi ile Arapçadan tercüme yapıyor. Dükkan sahibi Nazım Bey, bu durumdan çok memnun kalıp Ömer’i çırak olarak yanına alıyor. Dükkan sahibi Nazım Bey, Ömer’in vasıtasıyla dükkana gelen Arapça konuşan müşterilerle iletişim kurmaya başlıyor. Ömer’i çok seven Nazım Bey, aileye eşya ve erzak desteği sağlıyor.

Ömer, bir sene kombi servisinde çalıştıktan sonra otomotiv yedek parça dükkanında işe başlıyor. Ömer yaklaşık üç yıldır bu dükkanda çalışıyor. Yedek parça dükkanının sahibi, Ömer’e depo envanter sistemini emanet etmiş. Ömer bugün çok iyi derecede Türkçe konuşuyor. “Ömer’e hayalin ne?” diye sorduğumuzda yanıt babasından geliyor: “I-phone”. Ailenin ortanca erkek çocuğu Muhammed Nur. Abisi Ömer kadar çalışkan ve çok iyi derecede Türkçe konuşuyor. Bursa’ya yerleştikten sonraki hayat mücadelesinde Muhammed Nur, ilk işine bir lokantada çırak olarak başlıyor. Haftada 80 TL yevmiye ile işe başlayan Muhammed Nur, altı ay sonra daha büyük bir lokantada işe başlıyor. Bugün aynı lokantada kalfa olarak çalışan Muhammed Nur günlük 65 TL kazanıyor. Ailenin daha küçük yaşlardaki 3 çocuğu, halen ilköğretim düzeyinde eğitimlerine devam ediyor.

Bassam Wais ve ailesi, Kızılaykart programlarında hedeflenen sosyal uyumun en güzel örneklerinden birini sergiliyor. İlk etapta SUY’dan faydalanan aile, ayakta kalmak için durmaksızın mücadele ederek hayatlarına yön vermeye çalışmış. Bugün Türkiye’de yaşamlarını devam ettirebilecek kadar kazançları ve geleceğe dönük ümitleri var...

HABERLER

Türk Kızılay ve Kızılaykart Yöneticileri ‘Nakit Destekler Konferansı’na Katıldı

Türk Kızılay Genel Müdür Yardımcısı Alper Küçük, Kızılaykart Nakit Temelli Göç Programları Koordinatörü Orhan Hacimehmet ve Koordinatör Yardımcısı Bülent Öztürk İngiltere’nin Londra kentinde İngiliz Kızılhaçının ev sahipliğinde yapılan ‘Nakit Destekler Konferansı’na katıldı. İnsani yardım, özel sektör, hükümet ve üniversite temsilcilerinin katıldığı Nakit Destekler Konferansı (Cash Conference) 13 Eylül tarihinde, İngiltere’nin Londra kentinde düzenlendi. Türk Kızılayı temsilen Genel Müdür Yardımcısı Alper Küçük’ün bir sunum yaptığı etkinlikte; Kızılaykart Nakit Temelli Göç Programları Koordinatörü Orhan Hacimehmet ve Koordinatör Yardımcısı Bülent Öztürk de yer aldı. Türk Kızılay Genel Müdür Yardımcısı Alper Küçük’ün insani yardım sektöründe nakit destek ve sosyal koruma başlıklarında panelist olarak katıldığı etkinlikte, dünyanın en büyük nakit temelli destek programı olan Kızılaykart’a ilişkin deneyimler katılımcılarla paylaşıldı.

PECT Eğitimi İstanbul’da Yapıldı

Türk Kızılayın ev sahipliğinde düzenlenen PECT (Practical Emergency Cash Transfer) eğitimi; 5 farklı **Kızılay / Kızılhaç Derneği, IFRC** ve **ICRC** temsilcilerinin katılımıyla İstanbul’da yapıldı. Geçim kaynağı, lojistik, nakit destekler, afet yönetimi, finans, barınma ve sağlık konularında tecrübeleri olan katılımcılar, 17-22 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirilen eğitimde birikimlerini birbirleriyle paylaştılar. PECT eğitiminde nakit transfer programlarının; vasıflı personel, uygun araç ve sistemler üzerinden acil durum / afetlere müdahale konusunda yaygınlaştırılması hedefi doğrultusunda bir program uygulandı.

SUY Umudun Renkleri Projesi

WFP Kurumsal İletişim departmanının organizasyonunda; Kızılaykart iletişim ve veri doğrulama ekiplerinin katkılarıyla düzenlenen SUY Umudun Renkleri Projesinde eğitimler tamamlandı.

Ankara Altındağ ilçesinde ikamet eden, Suriye uyruklu SUY Programı yararlanıcılarına yönelik olarak hayata geçirilen Umudun Renkleri projesinde 16 katılımcı yer aldı. Proje ile belirli dallarda sanat eğitimleri verilerek, katılımcıların kişisel gelişimlerine katkı sağlanması hedeflendi.

Yararlanıcıların savaş ve göç konularındaki tecrübelerini ifade ettikleri sanat eserleri, Türk Kızılay ve WFP temsilcilerinin de katılımıyla Ankara'da düzenlenecek organizasyonda sergilenecek.

HABERLER

Hızlandırılmış Eğitim Programı (HEP) Şartlı Eğitim Yardımı Programı (ŞEY) Kapsamına Dahil Edildi.

Milli Eğitim Bakanlığı ve UNICEF işbirliğinde uygulanan, eğitim süreçlerinden uzak kalmış veya örgün eğitim imkanlarına erişemeyen Suriyeli ve diğer uyruklardan çocukların Türk eğitim sistemine dahil edilmesini öngören Hızlandırılmış Eğitim Programı, ŞEY Programı kapsamına alındı. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığının yaptığı ortaklaşa çalışma sonucunda, HEP öğrencilerinin ŞEY Programından yararlanabilmesi için gerekli veri tabanı entegrasyonu yeni eğitim dönemi itibarıyla tamamlandı. Bu çalışma ile Hızlandırılmış Eğitim Programı öğrencileri, devlet okulu ve geçici eğitim merkezlerinde okuyan öğrenciler gibi SYDV'ler ve Türk Kızılay Hizmet Merkezleri aracılığıyla Şartlı Eğitim Yardımı Programına başvurabilecekler. Program şartlarını karşılayan öğrenciler, sağlanan yardımdan faydalanabilecek. Eylül 2018 dönemi itibarıyla Şartlı Eğitim Yardımı Programında; 188,595 kız, 187,731 erkek olmak üzere toplam 376.326 öğrenciye en az bir kez destek sağlandı. En kırılgan kesim olarak tanımlanabilecek savaş mağduru çocukların Türkiye'ye adaptasyonunda önemli rol üstlenen program, anaokulundan 12. sınıfa kadar bütün çocukları kapsıyor. HEP& ŞEY ortaklığında Eylül 2018 dönemi itibarıyla yapılan ilk ödemelerden 399 öğrenci yararlandı.

Konuyla ilgili olarak görüşlerini aldığımız UNICEF Türkiye Temsilcisi Philippe Duamelle şunları söyledi:

“Hızlandırılmış Eğitim Programı (HEP) Milli Eğitim Bakanlığı ile UNICEF ortaklığında geliştirilmiştir. Programın amacı, uzun süredir okul dışı kalmış, güç durumdaki ve ulaşılması en güç çocuklarla ergenlere (10-18 yaş) eğitim imkanı sunmaktır. HEP, çocuklara temel öğrenim, gerekli bilgi ve becerilerin sağlanmasında hızlandırılmış bir eğitim programıdır. Kız ve erkek olmak üzere çocuklar HEP'ten ana akım örgün eğitime ya da mesleki eğitim veya çıraklık eğitimi gibi başka bir eğitime geçiş yapabileceklerdir. Hızlandırılmış Eğitim Programı seçilen illerde uygulanmaktadır. Buradaki amaç, bu yenilikçi yaklaşımın etkisini ortaya koymak ve ilk uygulamadan edinilen deneyimden hareketle programı Türkiye'deki daha çok çocuğun yararlanabilmesi için yaygınlaştırmaktır.”

Türk Kızılay Göç, Mültecilik ve İnsani Yardımlar Yaz Okulu

Türk Kızılay bünyesinde geniş katılımlı olarak düzenlenen Göç, Mültecilik ve İnsani Yardımlar Yaz Okulu, Ankara'daki Genel Merkez Konferans Salonu'nda gerçekleştirdi. Uluslararası göç, mültecilik, insani yardımlar konusunda akademik veya mesleki kariyer yapmak isteyen lisans ve lisansüstü öğrencilere yönelik olarak düzenlenen ve 500'ü aşkın kişinin başvurduğu yaz okuluna katılan 65 öğrenci farklı disiplinlerden akademisyen ve uzmanlarla bir araya geldi. Türk Kızılay Göç Hizmetleri Direktör Vekili Bayram Selvi'nin açılış konuşmasıyla başlayan yaz okulu kapsamında; uluslararası göç yönetiminde güncel gelişmeler, uluslararası göçlerin ekonomi politiği, Türkiye'nin göç yönetim tarihi, entegrasyon, birlikte yaşama, uyum, medya, sivil toplum konularında çalışmalar yürüten akademisyenler katılımcılara uluslararası göç konusunda bütüncül bir bakış açısı sundular. Yaz okulu sertifika törenine katılan Kızılay Genel Başkanı Dr. Kerem Kınık göçler konusunda akademik çalışmalara olan ihtiyaca vurgu yaptı ve Kızılayın genç araştırmacılara her türlü desteği vermeye hazır olduğunu vurguladı.

Bayram Selvi

Türk Kızılay Göç Hizmetleri Direktör Vekili

Türk Kızılay Destek İçin Endonezya'daydı

Türk Kızılay, 7,7 büyüklüğündeki depremle sarsılan, ardından tsunamiye teslim olan adalar ülkesi Endonezya'ya destek oldu.

Türk Kızılay, binlerce insanın hayatına mal olan deprem nedeniyle yerle bir olan Endonezya'nın Sulawesi Adası'na yönelik çok yönlü insani yardım operasyonu gerçekleştirdi. Deprem sonrası yaşanan acıları biraz olsun dindirebilmek adına hızla harekete geçen Türk Kızılay, kurulan kriz masasında afete müdahale yol haritasının çizilmesi ve yardım malzemelerinin dağıtımının organize edilmesine öncülük etti. Türk Kızılay, deprem bölgesinde sağlanan yardımların yanı sıra Türk halkının katkıları için SMS ve web sitesi aracılığıyla yardım kampanyası da düzenledi.

KIZILAYKART SUY ve ŞEY Programları Bölgesel Güncelleme Çalıştayları Tamamlandı

Türk Kızılay, UNICEF, Dünya Gıda Programı (WFP) organizasyonunda düzenlenen SUI ve ŞEY Programları Bölgesel Güncelleme Çalıştayları tamamlandı. Ankara, İstanbul, İzmir, Gaziantep illerinde yapılan altı çalıştayda Kızılaykart programları değerlendirilirken; katkıda bulunan kurum / kuruluş ve sivil toplum örgütleri istişarelerde bulundu. Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerinde cfaaliyette bulunan SYDV'ler, İl Göç Müdürlükleri ve İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüklerinin KIZILAYKART çerçevesinde yaptıkları çalışmalar, etkinliğin odak noktasında yer aldı.

Çalıştaylar süresince KIZILAYKART Programlarının durumu,programlara ilişkin güncellemeler ve gelecek projeksiyonları değerlendirildi. Çalıştayda: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları, Türk Kızılay, UNICEF, WFP ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarından temsilciler yer aldı.

KIZILAYKART İstatistikleri

Kasım 2018

SUY Programı

Ulaşılan Yararlanıcı Sayısı

1 Milyon 486 Bin Kişi

%51

%49

ŞEY Programı

Ulaşılan Yararlanıcı Sayısı

314 Bin Çocuk*

%50

%50

* Kasım 2018 tarihinde ödeme alan çocuk sayısı

Ulaşılan Hane Sayısı

255 Bin

Ulaşılan Hane Sayısı

167 Bin

Toplam Yardım Tutarı*

3 Milyar ₺

* Yardım tutarları uluslararası fonlardan sağlanmaktadır.

Toplam Ödeme Tutarı*

207 Milyon ₺

* Yardım tutarları uluslararası fonlardan sağlanmaktadır.

#YardımlSevenOl

TÜRK
KIZILAY

Kızılaykart Nakit Temelli Göç Programları Koordinatörlüğü
Programlar Koordiantör Yardımcılığı Ortak Yönetim Birimi (JMC)

✉ info@kizilay.org.tr

🌐 www.kizilaykart-suy.org

Görsel Tasarım & İçerik & İnteraktif Medya:
Merve Çağlayan Bakırcı • Kasım Can Dağlıoğlu • Oğuz Akıllı

Redaksiyon & Tercüme:
Emine Erbil Günel • Nisan Geysu Özdemir • Selma Yörük

TÜRK
KIZILAY

150.yıl

Türkiye'nin ve insanlığın yüz akı Türk Kızılay 150. yılını kutluyor...

29 Ekim - 4 Kasım
#KızılayHaftası